

İTÜ TELEVİZYONU

Esen Tan Yücel
Elektronik Yüksek Mühendisi
TRT TV Eski İstanbul Teknik Müdürü
esenyucel@hotmail.com

Ülkemize yaklaşık 250 sene önce dikilen “Teknik Fide” her sene yeni taze dallar, kozalar vererek bugün; iftihar ettiğimiz büyük çınar İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) olmuştur. İTÜ, yetiştirdiği akademisyen ve mühendisler sayesinde memleketimizin çağdaş dünyaya entegrasyonu konusunda pek çok yeniliklere imza atmış ve bilimin ışığında yeni teknolojileri sunmuş ve sunmaktadır. Çok değerli kadrolar sayesinde dışa bağımlılığımız gitgide azalmaktadır.

250 sene önce Yüksek Mühendis Mektebi adıyla kurulan bilim yuvası 1944’te İstanbul Teknik Üniversitesi adını almış olup kısa bir süre sonra da İTÜ Radyosu kuruluş çalışmaları başlatılmıştır. Yüksek Frekans Tekniği Kürsüsü Başkanı, benim de öğrencisi olduğum için onur duyduğum Prof. Dr. Mustafa Santur öncülüğü ile İTÜ Radyosu, Laboratuvar ortamında kurularak 1946’da yayınlarına başlamıştır.

İTÜ Televizyonu’nun kuruluşu da yine Prof. Dr. Mustafa Santur’un organizasyonu ile başlamış olup ilk cihazları Philips firmasından taksitle satın alınmıştır. 1952’de televizyon anten ve cihazları Taşkılla binamızın üst katında kurulmuştur. İTÜ Televizyonu yayına başladığında İstanbul’da yaklaşık 15 televizyon alıcısı olduğu sanılmakta. Bunların 4’ü İTÜ’de bulunuyordu. Beyoğlu’ndaki bazı mağazalar vitrinlerine TV alıcısı koyarak halkı bu yeni teknolojiyle tanıştıyorlardı. Vitrinlerdeki alıcılarda dalgalanan İTÜ Bayrağını ve programlarını insanlar kalabalık gruplar halinde kaldırımlarda seyreliyorlardı. Bu gruplar içinde zaman zaman küçük Esen de annesiyle birlikte bulunuyordu.

İlerleyen senelerde akademisyenler halkın merakla beklediği İTÜ TV yayınlarını daha geniş alana ulaştırabilmek için İTÜ Maçka binasının üst katına televizyon laboratuvarını taşımışlardı. Ben size; bu çınarın (İTÜ) benim öğrencilik yıllarıma rastlayan (1964-1971) tarih bölümünden bahsedeceğim. Bu tarihler arası onurla, gururla öğrencisi olmayı başardığım İTÜ’de hocalarının sunucu – spikerlik sınavından geçtikten sonra sunuculuğa başladım. Prof. Dr. Adnan Ataman ve değerli akademisyenlerin koordinasyonu ile biz öğrencilerden oluşan ekip haftanın yarım günü (Cuma günü öğleden sonra) İTÜ Maçka TV stüdyosunda “Canlı Laboratuvar”dan yayın yapıyorduk. Türkiye’de yeni olan bu teknolojinin içinde bulunmak, işletmesinde çalışmak, kamera ve mikrofön önünde olmak benim için eğlenceli, heyecanlı, gurur ve onur vericiydi.

Yayın günü öğleden sonra Gümüşsuyu’ndan Maçka’ya heves, telaş ve heyecanla gidiyordum. Ekip olarak yayın akışına göre tüm cihazların ön kontrollerini yapıyor, yayına hazırlanıyorduk. Ses-Resim mikserleri, teypler (videoteyp yoktu), iki kamera, sessiz telesine, ışık, ses

düzeni, dekor, interkom vs. kontrol ediliyordu. Yayın açılışından 3-4 saat önce vantilatörle dalgalandırdığımız İTÜ bayrağını yayına veriyorduk.

Program yayınlarımızda zamanın çok değerli konuşmacıları, sanatçıları, çocuk programları, hava durumu, tiyatrolar, İnönü Stadı’ndan naklen maç yayınları kamera önüne getiriliyordu. İstanbul’da evlerimizde televizyon alıcısı yoktu. Annem beni Levent’teki bir aile dostumuzun evinde bulunan televizyondan izlerdi.

Sene 1969; yine bir gün olağan yayın günümüzde stüdyoda hazırlık yaptığımız sırada bina dışından, Maçka caddelerinden gelen “Televizyon istemiyoooooruuuz, televizyona hayımmmm” sloganlarıyla irkildik. Caddedeki güruh yavaş yavaş binaya yaklaşıyor, sesler daha yüksek perdeden duyuluyordu. Bir müddet sonra bina içinde sloganlar yankılanmaya başladı. Stüdyo kapılarını güvenlik için kilitledik. Güruh stüdyo kapısına dayandı ve sloganlar devam ediyordu. Birkaç saat stüdyoda korku içinde mahsur kaldık. Bu olaydan sonra İTÜ TV yayınları bir daha gerçekleşmeyerek son buldu.

1971’de Maçka’daki laboratuvar stüdyo TRT’ye devredildi. TRT personeli amatör cihazların işletmesini bilmedikleri için stüdyoyu kuran, işleten ekip arkadaşlarımdan yardım istemişlerdi. Daha sonraları TRT buradaki cihazları yenileyerek İstanbul yayınlarına devam etti.

Ben de; 3 Mart 1973 de TRT Ankara Televizyon’unda uzun MİT araştırması sonrasında göreve başladım. Ve yayın-yapım stüdyolarından-naklen yayınlara kadar profesyonel olarak benim için çok renkli olan yayınları sizler için TRT ekip arkadaşlarımla birlikte gerçekleştirdik. TRT’ye girdiğim ilk zamanlarda televizyon teknolojisi yeni gelişmekteydi. Yayınlarımızda zaman zaman maalesef arızalar oluyor ve ekrana süslü vazolar vermek zorunda kalıyorduk. Yayında arıza olduğu akşamın ertesi günü bütün ekip TV Daire Başkanı tarafından sorguya çekiliyordu. Kısa bir zaman sonra 1974-1975’de yeni gelen daha gelişmiş cihazlarla arızasız yayın yapmanın zevkini yaşamaya başladık. Yayın hayatım 2004’ün sonuna kadar devam etti.

İTÜ Televizyonu spikerlerinden Esen Tan Yücel, 1968-1969